

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Обов'язки наукового керівника

 При підготовці курсових та магістерських робіт обов'язки наукового керівника полягають у наступному:

- Допомога у визначенні та формулюванні актуальної наукової теми дослідження;
- Поради щодо формулювання та реалізації наукової концепції;
- Допомога при складанні змісту та розробці плану виконання наукової роботи;
- Рекомендації щодо підбору літератури;
- Навчання прийомам написання наукових текстів (аналізу, порівняння, пошуку тотожного та відмінного, синтезу, узагальнення та системного мислення, послідовності та обґрунтованості викладення висновків, наукової полеміки);
- Навчання прийомам правильного цитування;
- Допомога з підбором методів емпіричного дослідження та формулюванням його програмних засад;
- Консультація щодо поетапного написання роботи, від чернетки до чистового варіанту.
- **Написання відгуку наукового керівника, в якому характеризуються основні здобутки роботи, визначається її відповідність кваліфікаційному рівню, зазначається ступінь оригінальності та унікальності тексту роботи.**

! Текст роботи, що подається до захисту, повинен бути вичитаний як студентом, так і науковим керівником. Не вичитаний текст з лексичними та орфографічними помилками є неприпустимим.

Нормоконтроль та рецензування

! Нормоконтроль є важливою складовою частиною підготовки роботи до захисту, оскільки показує наскільки вона відповідає нормам і вимогам до такого типу робіт.

 Кваліфікаційні роботи подаються на нормоконтроль за три тижні до захисту. Дати нормоконтролю визначаються нормоконтролером. Зазвичай нормоконтроль проводиться в два етапи.

На нормоконтроль подається в роздрукованому вигляді:

- текст роботи вичитаний студентом та науковим керівником
- титульний аркуш
- реферат українською мовою
- реферат англійською мовою

- технічне завдання.

Нормоконтролер, за необхідності, вносить у місцях, де повинні бути внесені виправлення, позначки ручкою чи олівцем.

Виправлення допущених помилок є обов'язковим. Після завершення нормоконтролю та врахування всіх зауважень, нормоконтролер ставить свій підпис у відповідній графі технічного завдання.

! Роботи, що не пройшли нормоконтроль не можуть вважатись такими, що повною мірою відповідають встановленим вимогам до даного типу робіт.

 На рецензування робота подається не пізніше ніж за тиждень до захисту. Ознайомившись з роботою, рецензент повинен її оцінити і скласти рецензію.

Рецензія має довільну форму, але в ній обов'язково повинні бути зазначені наступні складові:

- оцінка актуальності теми та проблеми роботи;
- оцінка новизни, оригінальності та самостійності роботи;
- оцінка застосовуваних в роботі теоретичних та емпіричних методів дослідження;
- оцінка теоретичних та практично-прикладних результатів роботи;
- оцінка рівня використання літератури та якості оформлення роботи;
- зазначення недоліків роботи та зауваження;
- оцінки дипломного проекту за національною шкалою (5-відмінно, 4-добре, 3-задовільно, 2-незадовільно) і можливості присвоєння дипломнику кваліфікації, що здобувається.

За бажанням, рецензент може додатково перевірити текст роботи на унікальність та наявність/відсутність плагіату.

На захисті рецензія зачитується рецензентом або, в разі його відсутності, головою ЕК. Студент має право відповісти на зауваження рецензента. Негативна рецензія не є підставою для недопуску студента до захисту.

Підготовка до виступу за результатами роботи

 Перше і найголовніше, з чого починається підготовка до захисту роботи – це розробка виступу за результатами дослідження у формі усної доповіді, що супроводжується презентацією, яка покликана розкрити сутність, теоретичне й практичне значення результатів проведеної роботи.

 У структурному відношенні доповідь можна поділити на три частини, кожна з яких є самостійним смисловим блоком, хоча в цілому вони логічно взаємопов'язані і представляють єдність, що характеризує зміст проведеного дослідження.

 Перша частина доповіді віддзеркалює вступ роботи. Тут необхідно вказати актуальність роботи, проблему, гіпотези, методи, за допомогою яких

одержано фактичний матеріал, а також охарактеризувати склад роботи і її загальну структуру.

📄 Далі потрібно вказати основні теоретичні здобутки та особливу увагу слід звернути на результати емпіричного дослідження.

📄 Закінчується доповідь підсумковою частиною, яка будується за висновками роботи.

Вони повинні:

- Відображати результати виконання поставлених в роботі завдань.
- Містити результати, що дозволяють підтвердити чи спростувати гіпотези дослідження (теоретичні).
- Також у висновках потрібно сформулювати наукову та соціально-практичну значимість результатів роботи.

! Виступ повинен тривати не більше 7 хвилин.

👉 Відповіді на питання – це також частина захисту науково-дослідної роботи. Знання тексту і розуміння проблеми дослідження – ключовий фактор гарної оцінки роботи. Як правило, в процесі захисту з'ясовується, наскільки добре автор розуміє тему роботи і вільний у міркуваннях про неї, вміє фахово та коректно вести дискусію.

! Мовчати у відповідь на поставлене запитання неприпустимо. Коли задається питання, необхідно подякувати за нього: крім дотримання наукової етики, виголошення подяки дасть кілька секунд для того, щоб внутрішньо зібратися з думками і найбільш точно вибудувати відповідь. Ще один прийом: перепитати чи правильно було зрозуміло питання – це також дає можливість зібратись з думками, але використовувати його потрібно не надто часто.

! Не можна відповідати на питання односкладово «так» або «ні». Відповідь на питання комісії повинна бути повною і розгорнутою.

! Також помилкою буде відповідь питанням на питання.

! Не слід також говорити: «Я цього не знаю», «Ми ще цього не вчили».

✍ У випадку згоди з зауваженнями можливим є використання відповідей такого типу: «Вказані недоліки можуть бути виправлені...», «Я згодний із тим, що...», «Зауваження по роботі справедливі та потребують додаткового часу для опрацювання...».

✍ У випадку незгоди з зауваженнями (тільки якщо ця незгода підкріплена даними дослідження) можна заперечувати таким чином: «Я дозволю собі не погодитись зі зауваженням, це обґрунтовано тим, що...», «У зв'язку із зауваженнями хотілось би звернути увагу на таке...» і т. п.

Відповіді мають бути короткими, чіткими й добре аргументованими. Якщо можливі посилання на тексти робіт або на авторів концепцій чи підходів, то їх слід робити.